

mostecký / mosteckí

ZPRÁVODAJ

2021 / srpen

ZDARMA

Jedinečná kulturní a historická událost u příležitosti
výročí **400 let** od vzniku opevnění **Velká šance**

ŠANCEFEST

21/08/2021 od 11:00

opevnění Velká šance, Mosty u Jablunkova

Adam Ďurica ^{20:45} • **Queen show** ^{19:15} • **Bohuš Matuš** ^{15:00}
manévry historických vojáků a dělostřelectva • vyřezávání soch
gulášová soutěž • jarmark regionálních produktů a mnohé další

Vstup zdarma. Kyvadlová doprava mezi centrem obce a opevněním Velká šance.

SANCEFEST.CZ

MINISTERSTVO
KULTURY

Moravskoslezský
kraj

Mosty
Město u Jablunkova

INFORMACE Z OBECNÍHO ÚŘADU

BLAHOPŘEJEME SKLADAMY ŽYCZENIA

Blahopřejeme občanům, kteří
se v měsíci srpnu 2021 dožívají
životního jubilea:

93 let:

Václav Kopecký

91 let:

Alois Seifert

85 let:

Marie Verčimáková

80 let:

Lydie Zahaluková

Ludmila Szotkowská

Přejeme hodně zdraví
a osobní pohody!

Vážení občané,

v minulém vydání zpravodaje jsme Vás informovali o investičních záměrech obce. Jedním z nich byla i akce „CHODNIK KAPLIČKA - RYNŠTOKY“. Zahájení prací mělo začít od 1. 7. 2021. Vzhledem k tomu, že jsme v průběhu zadávacího řízení zjistili nesoulad v zadávací dokumentaci v návaznosti na poskytnutou dotaci a její pravidla, bylo nutné řízení zrušit. Výše uvedenou akci budeme soutěžit znovu, a proto se termín zahájení prací posouvá.

Jana Bojková
Hospodářský odbor

KALENDÁŘ AKCÍ

Do 13. 8.

Milujeme hory. Ctíme tradice.

Výstava soutěžních fotografií
a hlasování veřejnosti,
Místní knihovna, 558 368 014

Do 31. 8.

Útěk do přírody

Výstava obrazů Lenky Bromkové
malovaných ústy, Místní knihovna,
558 368 014

Do 31. 8.

Letní deskohraní v knihovně

Hraní stolních her

1. 8.-8. 10.

ŠANCEFEST: Výstava

Šance v Mostech u Jablunkova -
Obrana slezské hranice v průběhu
staletí, Dřevěnka na Fojtství

7. 8.

Vatra vzájemnosti

Setkání turistů z ČR, PL a SK
u Kamenné chaty pod Velkým
Polomem

12. 8., 10:00-15:30

**Gorolský den s řemeslem
v dřevěnce - Keramika a drátenictví**
www.gotic.cz, 558 341 586

16.-22.8

**Borůvkový týden na chatách
Skalka a Severka**

20. 8., 17:30

ŠANCEFEST: Velká šance s odvazem
Improshow, Kulturní dům PZKO - Kasowy

21. 8., 11:00

**ŠANCEFEST: 400 let opevnění
Velká šance**

Historické opevnění šance,
www.gotic.cz, 558 341 586

26. 8., 10:00-15:30

**Gorolský den s řemeslem
v dřevěnce - Medový den**
www.gotic.cz, 558 341 586

28. 8.

**Zakončení prázdnin a fotbalový
turnaj**

Hřiště na Dolních Mostech

Zájezd do Jeseníků

Sbor pro občanské záležitosti při OÚ v Mostech u Jablunkova Vás srdečně zve na:

zájezd pro důchodce, který se koná v pátek 27. 08. 2021

Program zájezdu: Dlouhé Stráně, Jeseníky

1. Odjezd autobusu:

- 5:45 hodin - u hranice
- 5:50 hodin - autobusová točna Šance
- 5:55 hodin - na tunelu
- 6:00 hodin - parkoviště pod OÚ (u hotelu Beskyd)
- postupně na autobusových zastávkách směr Jablunkov

2. Exkurze do přečerpávací elektrárny Dlouhé Stráně od 10:00 do 12:00 hodin

3. Oběd restaurace Na Hvězdě Karlova Studánka od 13:00 hodin

4. Prohlídka lázni Karlova Studánka

5. Osobní volno dle dohody

6. Předpokládaný návrat 20:00 hodin

Kapacita autobusu je 50 míst. Do seznamu bude zapsáno prvních 50 zájemců, kteří se přihlásí neodkladně po obdržení srpnového zpravodaje. Účastnický poplatek na osobu je 200 Kč (zahrnuje příspěvek na dopravné a oběd) se bude vybírat v autobuse. Všichni účastníci zájezdu musí dodržet opatření proti nemoci Covid - 19 platná ke dni 27. 08. 2021 (dokončené očkování nebo negativní test na Covid - 19).

Za SPOZ Květoslava Brhelová

SPORT

Miimo v evropské špičce

Monika Kadlubcova, mostecká rodačka, reprezentovala Česko v tanci break dance na evropském šampionátu v Sochi. Mladou sportovkyni jsme poprosili o rozhovor.

Mohla byste se krátce představit?

Jmenuji se Monika Kadlubcová a je mi 23 let. Jsem z Mostů u Jablunkova, ale od svých 18 let bydlím v Kodani (Dánsko).

Co Vás přivedlo k tanci break dance?

Původně jsem breakovat nikdy nechtěla. Když mi bylo 15 let, chtěla jsem se přihlásit do kroužku Moderního tance v DDM Jablunkov, ale na recepci mi oznámili, že je plno a že breaking je něco podobného (bylo to úplně něco jiného, ale osud si to asi přál). Začínala jsem pod vedením Vojtěcha Bělovského, ale následně jsem se začala účastnit více tréninků s taneční skupinou Bez Cu Crew, kteří mi vždy věnovali mnoho času a energie. Stali se mou velkou inspirací a mými velmi dobrými přáteli.

Proč právě tento druh tance jste si oblíbila?

Myslím, že to byla kombinace mnoho aspektů. Mám ráda výzvy a jsem velmi cílevědomá, a jelikož breaking byl hlavně považován jako tanec pro mužské pohlaví, lákalo mě to mnohem více. Je to velmi náročné. Musíte investovat roky, abyste začali dosahovat nějakých úspěchů na battlech (zápasech). Velký důvod byla i skupina Bez Cu Crew, jelikož velmi často tréninky nebyly jen o trénování, ale často jsem si připadala, že jdu potkat mé přátele a trávit s nimi čas jiným způsobem, než je obvyklé.

Tančíte pod jménem Miimo. Odkud pochází tato „přezdívka“?

Když jsem se účastnila mého prvního battlu, Filip Sikora (Hyper) mi oznámil, že bych se měla rozhodnout, pod jakým jménem se chci na battlech prezentovat. Můj plán byl používat mé jméno, ale Filipovi se to nelíbilo a začal mi vymýšlet různé přezdívky. Jedna z nich byla Miimo. Já jsem s tím vyloženě nesouhlasila, ale všichni kluci mi tak začali říkat, aby mě našťavali. Jednou jsme po tréninku čekali na zastávce a kluci objevili dopravní značku „Mimo dopravní obsluhu a ČSAD“ a začali se smát, že mé jméno je všude. Od té doby mi to zůstalo a všichni mi začali říkat Miimo.

Jak byste mohla break dance popsat, přiblížit těm, kteří se s tímto slovem a druhem tance nesetkali?

Oficiální název je Breaking. (Breaking se nepoužívá). Přesto většina lidí zná tento tanec pod názvem break dance. Je to komerční název a byl uměle vytvořen médii. Originální název je breaking. Tanečnickům breaku říkáme b-boys / b-girls. Breaking je původní tanec z hiphopové kultury. Je to bezkontaktní, akrobatický druh tance. Vynul se mezi afroamerickou mládeží v jižním Bronxu v New Yorku na začátku 70. let 20. století.

Co Vám tanec dává?

Breaking mě naučil disciplíny a vytrvalosti. Dál mi také mé nejlepší přátele a mnoho příležitostí, jako cestování nebo kariérní možnosti.

Jak vypadá Váš trénink popř. příprava na evropský šampionát?

Trénuji 5x týdně + 1x fitness trénink s trenérem, kde se zaměřujeme na posílení těla a průpravu. Před mistrovstvím Evropy jsme přidali i kondiční trénink.

Vaše dosavadní taneční (možná i jiné) úspěchy?

Mistrovství Evropy top 16 Sochi (Rusko), IBE top 16, top 8 (bgirl battle, Break the house), Finale Queen of the floor, 1.místo Jam Space Odense (Dánsko), 1.místo Clash cps (Dánsko), 1.místo HC Andersen (Dánsko), Finále Battle Cancun (Mexiko).

Velké gratulace posílám do Dánska, kde nyní bydlíte. Vydala jste se tam studovat? Čím Vás Dánsko oslovilo?

Jak jsem řekla, mám ráda výzvy a mým snem bylo studovat v zahraničí. Dánsko mě oslovilo svými velmi dobrými podmínkami pro studium a velmi praktickým systémem. Univerzita umožňuje spolupracovat s reálnými klienty. Studium v Dánsku se zaměřuje na přípravu v reálném životě, není jenom o čtení knih a poslouchání přednášek. Momentálně jsem ukončila bakalářské

studium Multimedia and Communication designer.

Máte čas i na další koníčky? Pokud ano, které to jsou?

Studovala jsem Multimedia design, což je také můj koníček. Věnuji se fotografii a grafice. Momentálně však většinu času a energie investuji do breaku.

Děkuji za rozhovor a přeji radost z tance a dalších úspěchů.

za redakční radu

Hedvika Onderková

BESKYD CUP 2021 ŠANCE - „0“ - tý ročník

V sobotu, dne 26.06.2021, se na hřišti na Šancích uskutečnil tenisový turnaj mezi zástupci tenistů naší obce a Ostravy.

Myšlenka zahrát si tento turnaj na základě pravidel tenisového turnaje, známého pod názvem LAVER CUP, začala zrát již před dvěma lety. Z důvodu pandemie musela být realizace odložena a turnaj se uskutečnil ve výše uvedený den.

Naši obec skvělými výkony reprezentovali T. Rykala, A. Turek, J. Szotkowski, A. Bazgier a J. Turek. Na celodenním turnaji zástupci obou mužstev podávali výborné výkony s maximálním nasazením a vůlí po vítězství. Tým, zastupující naši obec pod hlavičkou „Sportovního klubu Mosty u Jablunkova Šance“, zvítězil poměrem 14 : 10.

Odveta by se měla konat na podzim v Ostravě - **BESKYD CUP OSTRAVA 2021**.

V této podobě by se měl turnaj konat každým rokem.

Děkuji hráčům a všem, kteří se podíleli na přípravě, organizaci a realizaci turnaje.

Závěrem bych rád poděkoval všem sponzorům: f. Stavofix s.r.o., f. STAVEB-NINY Návsí, f. TONI MOSTY, f. GAZUR A SYN s.r.o., f. Arnošt Walach.

za Sportovní klub Mosty u Jablunkova Šance

Josef Turek

GOTIC, příspěvková organizace informuje

www.gotic.cz, www.opevneni-sance.cz, <http://naseknihovna.cz/mostyujablunkova>

GOROLSKÉ TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

V srpnu pokračují v Dřevěnce na Fojtství **Gorolské dny s řemeslem**:

- **12. 8.** budou věnovány **Keramice a drátenictví**. Můžete si vyzkoušet práci na hrnčířském kruhu, výrobu zvonkohry, rytinu nebo drátkování. Zuzana Fryšerová poutavě povykládá o Opevnění šance.
- **26. 8.** nás čeká **Medový den**. Připravena je ukázka včelařského nářadí, povídání o chovu včel, ale i zdobení medových perníčků a práce s voskem. Pozvání přijal známý výrobce medových likérů David Czyž, který pohovoří o medu a medovině.

V červenci vyšly dvě nové knihy o Mostech. První se jmenuje „**Čas přistižen při činu**“, jejímž autorem je mostecký fotograf Jan Kufa Kičeřok a druhá se jmenuje „**Šance v Mostech u Jablunkova - Obrana slezské hranice v průběhu staletí**“. Knihu vydalo pro GOTIC Muzeum Těšínska u příležitosti 400 let pevnosti. Obě knihy jsou k zakoupení v infocentru, kniha o Šancích i v návštěvnickém centru.

MÍSTNÍ KNIHOVNA

V galerii na schodišti vedoucím do naší knihovny zdobí až do 13. srpna fotografie zaslané do soutěže „**Milujeme hory. Ctíme tradice.**“ Účastníci je zaslali v rámci vyhlášených kategorií Krásné výhledy z Mostů, Gírová z různých úhlů pohledu a Tradice a zvyky v Mostech u Jablunkova. Nyní je řada na Vás: právě vy můžete rozhodnout o vítězích, kterým slavnostně předáme ceny 21. srpna v rámci oslav 400. let opevnění Velká šance. Přijďte hlasovat pro svého favorita a přiblížit jej k vítězství!

Mnohé z vás již do knihovny přilákala výstava obrazů Lenky Bromkové „**Útěk do přírody**“. Pokud jste se ještě nestihli na malby podívat, máte možnost do 31. srpna. Autorka je od narození upoutána na invalidní vozík a možnost malovat má jen svými ústy.

Až do konce srpna pokračuje v knihovně **Deskohraní**. Deskové hry rozvíjejí schopnosti dětí a navzájem je sblížují. I když je tento fakt potvrzen i vědecky, určitě je nám všem jasné, že hraní deskových her podporuje (nejen) u dětí logické myšlení. Jelikož musí v celé řadě her počítat, má to vliv také na jejich matematické dovednosti. Deskové hry všeho druhu jsou pak zábavnou cestou k dodržování pravidel, roz-

víjejí soustředěnost, sebeovládání i umění řešit problémy. Mnohé z nich pak rozvíjejí kreativní myšlení. Všechny dohromady pak učí vyrovnat se s prohrou a přijímat zodpovědnost za svá rozhodnutí. Hry v naší knihovně si můžete zahrát od pondělí do pátku (kromě středy) od 10:00 do 17:00 hodin.

NÁVŠTĚVNICKÉ CENTRUM OPEVNĚNÍ ŠANCE

Slyšeli jste o tom, že v Moravskoslezském kraji máme technotrasu a že její součástí je naše Návštěvnické centrum opevnění šance? Technotrasa propojuje unikátní místa, na nichž čekají návštěvníky výjimečné zážitky připomínající výraznou technickou a řemeslnou vyspělost severní Moravy a Slezska. S Technotrasou objevíte autentické příběhy průmyslníků, hutníků, horníků, textilníků, železničářů, kloboučníků, lesníků, mlynářů či vojáků. Všechna zastavení, a je jich více než 30, najdete na webu www.technotrasa.cz a my jsme rádi, že jsme její součástí.

TECHNOTRASA®
surová krása

V návštěvnickém centru můžete získat tzv. **Technotrasa Card**. Na tuto bonusovou kartu můžete sbírat TechnoBody a získávat zajímavé odměny (drobné suvenýry, plyšáky, piknikové deky, hrníčky, trička, softshellové bundy aj.) a také můžete být zařazeni do slosování o hodnotné ceny. K získání TechnoBodů je potřeba absolvovat zajímavou aktivitu v daném zastavení technotrasy. Více na: <https://technotrasa.cz/technotrasa-card>.

ŠANCE FEST - OSLAVY 400 LET OPEVNĚNÍ VELKÁ ŠANCE

První zmínky o výstavbě pevnosti Velká šance v Mostech u Jablunkova pocházejí z roku 1621. Během letošního léta pod hlavičkou ŠANCE FEST probíhá řada akcí a aktivit, které oslavují toto výročí. Přejeme příjemnou zábavu!

Geolokační hra „Velká šance pro pěšáka“

Pomozte najít Vilémovi jeho ztracený pěší pluk a zachraňte tak jeho život! Odměnou Vám bude dobývání pevnosti Velká šance, které zažijete na vlastní kůži! Budete potřebovat jen dostatek kuráže a chytrý telefon. Pokud jej vlastníte, stáhněte si výletní hru, během které budete putovat s virtuálním průvodcem od Dřevěnce na Fojtství nebo od chaty Skalka do pevnosti Velká šance. Po trase se dozvíte o vojenském životě v průběhu staletí a budete vtaženi do příběhu, který vrcholí v pevnosti Velká šance. Odkaz pro stažení hry: gr.geofun.cz/602.

1. 8.-8. 10.

Výstava v Dřevěnce na Fojtství

„Šance v Mostech u Jablunkova - Obrana slezské hranice v průběhu staletí“ to jsou názvy výstavy i nové knihy. Kniha je k zakoupení v informačním i návštěvnickém centru. Na výstavě můžete zhlédnout zajímavé fotografie, kresby a mapy zachycující tuto unikátní pevnost na hranicích. Výstava se zaměřuje na význam Jablunkovského průsmyku, počátky obrany slezské hranice, mapuje nebezpečí z uherské a pak i z pruské strany a nezapomíná ani na současnost.

20. 8., 17:30

Velká šance s odvazem

Neopakovatelná improshow v podání herců Divadla improvizace ODVAZ. Ti se tentokrát inspirovali historií Opevnění šance. Nečekané, originální a hlavně vtipné!

Divadlo Odvaz hraje výlučně improvizáční představení, která využívají témat od diváků, na základě kterých hrají hráči předem nepřipravené příběhy. Forma je tudíž daná, ale obsah vzniká a zaniká přímo před zraky diváků. Úkolem hráčů je především parádně pobavit diváky.

Srdečně zveme do Domu PZKO-Kasowy, vstup je zdarma.

21. 8.

400 let opevnění Velká šance

Vyvrcholení oslav vypukne 21. srpna v Opevnění šance. Po 11. hodině začne výstřelem z děla a slavnostní salvou historický program. Proběhnou historické bloky s ukázkami vojáků v období třicetileté války, slezských a napoleonských válek. Představeno bude řemeslo těšínského puškařství (výroba pušek těšínek, postup výroby děl, ukázky střelby). Součástí historického bloku je ukázka děla s kompletním vybavením a dobový hmoždíř. V prostředí dobového tábora vystoupí kapela Ragojka a dotvoří tak historickou atmosféru.

U návštěvnického centra budou od 11:00 lidoví řezbáři vyřezávat umělecká díla, budou připraveny dřevařské dílničky, řemeslný jarmark a dobové atrakce pro děti.

V 11 hodin odstartuje soutěž ve vaření guláše. O nejlepším guláši Šancemajstra rozhodne veřejnost i profesionální kuchaři. Hodnocení a ochutnávání zahájí v 15:00 výstřel z děla.

Od 15:00 budou veřejnost bavit kapely a zpěváci: BOHUŠ MATUŠ (15:00), GÓ-ROLE (16:45), kapela SAGAR (17:45) +

QUEEN SHOW (19:15), ADAM ĎURICA (20:45), DJ (22:00). Mezi vystoupeními budou předána ocenění „Významná osoba obce Mosty u Jablunkova“, vyhlášeny výsledky fotografické soutěže a gulášového klání.

Upozorňujeme všechny účastníky akce, že po celý den bude probíhat střelba z pušek, mušket i děl. Zároveň prosíme místní občany o shovívavost, omlouváme se za zvýšený hluk a prosíme o zabezpečení domácích zvířat.

Realizováno za finanční podpory Ministerstva kultury a Moravskoslezského kraje v rámci projektů: „400 let kulturní památky Velká šance“, „400 let opevnění Velká šance“ a „Řemesla a kuchyně 17.-19. století“.

DOPISY OBČANŮ

Maximum Perseid

Nejznámější meteorický roj Perseidy bude letos pozorovatelný za skvělých podmínek! Maximum roje vychází na noční hodiny 12. srpna (mezi 21. hodinou a půlnocí) a Měsíc se bude nacházet ve fázi 4 dny po novu. Náš vesmírný soused tedy bude svým svitem rušit jen mírně zvečera a za soumraku. Nejvíce meteorů uvidíme v noci z 12. na 13. srpna, kdy má smysl roj pozorovat celou noc.

Původ Perseid

Název meteorického roje je odvozen od souhvězdí Perseus, ze kterého meteory vlivem perspektivy zdánlivě vylétají. Původem Perseid je prach z periodické komety Swift-Tuttle objevené v roce 1862. Kometa s periodou 134 let se naposledy u Slunce objevila v roce 1992. Pravidelně nám ji připomíná roj Perseid tím, jak Země každý rok mezi 17. červencem a 24. srpnem prochází na své dráze skrze prachový proud rozptýlený za kometou.

Prachové částice zvané meteoroidy se střetávají se Zemí a v atmosféře zazáří jako meteory. Protože tyto částice mají rozměry zpravidla menší než zrnka

písku a jsou složeny z křehkého kometárního materiálu, při průletu zemskou atmosférou se zcela vypaří.

Meteoroidy roje Perseid vstupují do atmosféry rychlostí 59 km/s a začínají zářit ve výšce okolo 120 km nad zemí. Pohasínají o desítky kilometrů níže, v případě větších Perseid i kolem 80 km nad zemským povrchem. Pozorovat je můžete více jak měsíc okolo maxima roje. Nejvíce jich však padá v době, kdy se Země ocitá v nejhustší oblasti proudu meteoroidů, vždy okolo 12. srpna.

Slzy svatého Vavřince

První zmínky o Perseidech pocházejí z poloviny 3. století našeho letopočtu v souvislosti s umučením svatého Vavřince, který byl jedním z církevních hodnostářů strážících majetek v Římské říši. Při pronásledování křesťanů prý neuposlechl příkaz římského císaře Valeriána odevzdat církevní majetek vládci a raději jej rozdal chudým. Několik dní po jeho kruté popravě (upečením na železném roštu nad žhavým uhlím) 10. srpna roku 258 podle lidí z nočního nebe padaly trpytivé slzy. Od této události jsou srpnové létavice (padající hvězdy) lidově známé jako „slzy svatého Vavřince“.

Jak a kdy Perseidy pozorovat

Nejvíce meteorů z roje Perseid uvidíme z noci 12. na 13. srpna. I když maximum aktivity Perseid připadá na dobu mezi 21. hodinou a půlnocí, vyplatí se pozorovat zejména v druhé polovině noci. Mezi půlnocí a 4. hodinou ránní, kdy souhvězdí Persea (místo odkud meteory zdánlivě vylétají) stoupá nejvýše nad obzor, je frekvence meteorů stále vysoká. Za dobrého počasí zazáří 50-80 meteorů v každé hodině. V praxi jednoho pozorovatele to ale znamená maximálně pár desítek za hodinu, protože nejsme

schopni vidět všechny meteory po celé obloze.

Na pozorování meteorů je vhodné vybrat si místo s co nejlepším výhledem do všech stran, takové aby pozorování nebránily okolní domy, stromy nebo kopce. Pro sledování úkazu není třeba žádný dalekohled – meteory se objevují náhodně po celé obloze a jsou dost výrazné na spatření pouhými očima. Stačí se dívat kamkoliv po celé obloze. Nejvíce jich bude vidět na obloze nerušené světelným znečištěním. Při menším umělému jasů noční oblohy totiž vyniknou i slabší meteory.

Výhodou tohoto roje je jeho aktivita v letních měsících, proto může tento roj pozorovat úplně každý a nemusí mít žádné zvláštní vybavení. Stačí si lehnout na lehátko nebo karimatku pod hvězdnou oblohu a koukat nahoru.

Meteory zkusme pozorovat i několik dní před maximem aktivity Perseid, poněvadž nevíme jaké bude počasí. Rovněž pokud obloha v noci 12./13. srpna bude zatažena, zkusíme pozorovat během další noci.

Pozorování Perseid zpestří Mléčná dráha a planety Jupiter a Saturn

Po západu Měsíce (kolem 22 hodiny) budeme moci pozorovat pás Mléčné dráhy (část naší Galaxie). Potáhne se přes celou oblohu od jižního obzoru přes letní trojúhelník k severu. Letní trojúhelník tvoří nejjasnější hvězdy z třech nejnápadnějších letních souhvězdí: Deneb ze souhvězdí Labutě, Vega z Lyry a Altair z Orla.

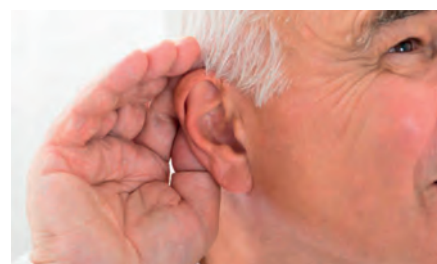
Nad jihovýchodním obzorem najdeme velmi jasnou planetu Jupiter a nedaleko západně (vpravo) o něco slabší planetu Saturn.

Roman Strzondala

Když dobře slyšet není samozřejmost

Doba pandemie změnila životy nám všem. Osobám se sníženou kvalitou sluchu a neslyšícím však mimo omezení, která zažíváme všichni, přináší překážky, které si slyšící veřejnost neumí ani představit. Pro osoby se sluchovým postižením a **seniory, kteří ztrácí sluch vlivem věku**, se zásadně zkomplikovaly i běžné každodenní situace, např. komunikace v obchodech, s úřady i v nemocnicích. Roušky jsou totiž pro jejich komunikaci velkou překážkou. Tlumí hlasový projev, možnost sledovat mimiku i výraz obličeje, a může tak lehce dojít ke komunikačnímu šumu a následnému nepochopení situace.

Mnoho lidí je smířeno s tím, že ve stáří budou potřebovat brýle, horší je však představa, že nebudou slyšet jako dříve a budou muset horší sluch nějakým způsobem kompenzovat. Pokud máte i vy potíže se sluchem, neváhejte se na nás obrátit. V rámci sociálních služeb **Tichého světa** nabízíme podporu osobám se sluchovým postižením při vyřizování různých žádostí o příspěvky, např. kompenzační pomůcky. Poskytujeme jim pomoc při návštěvě úřadů, nemocnic či podporu při řešení životních událostí. Nejen seniorům, kteří mají problémy se sluchem, pomáháme např. při pořizování sluchadel, světelné signalizace, zesilovače TV a jiných po-

můcek, které přispívají ke zkvalitnění jejich života. Naši pracovníci mohou za klienty přijet kamkoliv po Moravskoslezském kraji, či se s nimi spojit online.

Všechny naše služby jsou zdarma.

V případě zájmu nebo jakéhokoliv dotazu nás neváhejte kontaktovat. Adresa pobočky: Zeyerova 110/12, Ostrava 702 00. Tel. 702 158 110.

ŠKOLY

Končíme tento školní rok, který probíhal z větší části nestandardním způsobem. Přecházeli jsme od prezenční k distanční výuce a také jsme si mohli vyzkoušet rotační výuku, kdy se žáci jeden týden vzdělávali doma a další týden zase ve škole. Každý se snažil s novou situací za času pandemie nějak vyrovnat. Do slovní zásoby jsme doplnili slova jako on-line výuka, google meet, covid, která se stala součástí našeho života.

Školní rok 2020/2021 v Základní a mateřské škole Mosty u Jablunkova

Proto je na místě poděkovat rodičům, prarodičům, celým rodinám a samozřejmě našim dětem i žákům za statečný a zodpovědný přístup k distančnímu i prezenčnímu vzdělávání. Za trpělivost, vstřícnost a ochotu, kterou jste museli vynaložit po celou dobu vzdělávání. Rád bych také poděkoval pedagogickým pracovníkům a ostatním zaměstnancům školy, kteří se podíleli nebo významně přispěli ke zdárnému průběhu neobvyklého školního roku.

Ve školním roce 2020/2021 byla dokončena rekonstrukce části budovy základní školy. Jsme rádi, že děti s radostí už mohli využívat nové odborné učebny. Dokončuje se realizace edukační zahrady za budovou základní školy, která bude sloužit k výuce a rovněž k trávení volného času pro naše školáky. Bylo rovněž otevřeno nové oddělení v MŠ Střed - „U Myšky“.

Během školního roku byly úspěšně ukončeny projekty - „Šablony II.“, K2. V rámci těchto projektů se mohli pedagogové dále vzdělávat, probíhalo doučování žáků, projektové dny, kluby badatelské a logiky. Žáci taktéž spolu-

pracovali se svými vrstevníky z různých zemí na projektových aktivitách v rámci projektu K2. Věříme, že se v budoucnu zapojíme do nových projektů, které budou opět pro učitele i žáky přínosné a obohacující.

Základní i mateřská škola realizovala mnoho školních projektů, které jsme Vám prezentovali na webových stránkách školy. Další tradiční akce, které se v minulosti těšily oblibě rodičů, dětí a žáků se neuskutečnily z důvodu hygienických opatření v přímé souvislosti s COVID-19.

Velmi si ceníme spolupráce s mnoha organizacemi v naší obci a vážíme si jejich podpory. SRPŠ, TJ Sokol Mosty u Jablunkova, PZKO, GOTIC, Knihovna Mosty u Jablunkova a Obecní úřad Mosty u Jablunkova byly a jsou naší škole oporou. Děkujeme taktéž sponzorům naší školy, firmám VITALPLAST, T3servis, MAFLEX-CZ s.r.o.

Přijměte ode mne přání příjemného prožití letních dnů plného sluníčka, odpočinku, zdraví a nezapomenutelných zážitků.

Mgr. Kamil Bula /ředitel školy

JAK MINĄŁ ROK W NASZEJ SZKOLE

Ubiegły rok szkolny 2020/ 2021 był niezwykle rakiem z wielu powodów.

Pierwsze półtora miesiąca uczyliśmy się w lokalach zastępczych w Starej Szkole pod kościołem, bo remont nie był jeszcze dokończony. 10. 10. 2020 w sobotę przeprowadziliśmy się za pomocą rodziców i sympatyków naszej szkoły, zaraz potem od środy 14. 10. zamknięto wszystkie szkoły z powodu koronawirusa. Ponownie wróciliśmy do szkoły 18. 11. 2021. Potem były święta i kolejna przerwa od 8. 3. do 12. 4. Było nauczanie zdalne i z tym wiążące się ograniczenia (nie było tradycyjnych konkursów: czytelniczego, recytacyjnego, nie było imprez sportowych: Zjazdu Gwiazdzistego, ILA itd.).

Jednak parę konkursów odbyło się bezpośrednio po powrocie uczniów do szkoły.

- KONKURS MATEMATYCZNY: **KANGUR** - udział wzięli 3 uczniowie, **Tonik Podeszwa** kl.3, **Filip Lysek** kl. 4., **Maxmilián Válek** kl. 5.
- KONKURS JĘZYKA ANGIELSKIEGO: „**FOX**” - dobrze reprezentował nas **Maks Válek** kl.5.
- KONKURS PLASTYCZNY: „**MASKA WIELKANOCNA**” - organizowany przez Gotic - pracę wysłał **Marek Pilch** i uzyskał **1. miejsce**
- całorocznie przebiegał zbiór makulatury, w którym udało nam się zebrać **1290 kg** (129 kg na ucznia)

Oprócz tych kilku konkursów zdążyliśmy zrealizować wiele dni projektowych i innych imprez:

Święto pieczonego ziemniaka + puszczanie latawców 23. 9.
Wycieczka na Pustevny 7. 10.

Dzień Pluszowego Misia 25. 11.

Andrzejkowe Wróżby 30. 11.

Pieczenie i ozdabianie pierniczek 8. 12.

Kino 3D - Dinozaury, Podmorski świat 8. 2.

Balik maskowy w szkole 16. 2.

Dzień Flagi, Święto Konstytucji 3 maja 3.-4. 5.

Dzień projektowy Kosmos, namiot kosmiczny 26. 5.

Wycieczka turystyczna na Wielką Łąkę 28. 5.

Dzień Dziecka + projektowy dzień Zdrowe Zęby 1. 6.

Wycieczka szkolna na Helfstyn 9. 6.

Tą drogą chcę serdecznie podziękować wszystkim uczniom i pedagogom za to, że wytrzymali i całkiem pomyślnie przebrnęli przez ten „trudny i dziwny” rok szkolny, dziękuję również za pomoc i wsparcie członkom Macierzy Szkolnej oraz Urzędowi Gminy w Mostach koło Jablunkowa.

Mgr. Maryla Hlávka Kraina /dyrektorka szkoły

Wycieczka szkolna- Helfstyn

POZNEJ PŘÍRODU KOLEM SEBE

Modrásek jehlicový

Modrásek jehlicový je díky svému zbarvení velmi nápadným motýlkem. Tento „nejmodřejší z modrásků“ však ve svých šupinkách vůbec neobsahuje modrý pigment – jeho nebeská barva vzniká lomem světla na jemných vrstvičkách šupinek a žilek. Sameček a samička ovšem nejsou stejně zbarvení – samička je obvykle hnědá s řadou oranžových skvrn podél okrajů křídel. Podobně jako u bělásky řeřichového tedy jde o po-
hlavní dvojbarevnost (dichroismus).

Samečci číhají na samičky na vyvýšených místech – „posedech“, která si brání před jinými samci modrásků. Samičky pak kladou vajíčka jednotlivě na živné rostliny – navzdory jménu je to nejčastěji štírovník růžkatý. Neomezují se ale jen na něj, ožírají i jiné bobovité rostliny. Za rok stihnou vytvořit 2-3 generace svého potomstva. Stadium housenky, které jsou zelené a velmi nenápadné, je ovšem pozoruhodnou kapitolou v životě modrásků z více důvodů. Jednak je to schopnost získávat z živných rostlin flavonová barviva. Čím více flavonů se v těle příštích motýlích samečků vytvoří, tím jsou pro samečky atraktivnější. Množství flavonu jsou samečci schopni rozeznat ultrafialovým

viděním. Další pozoruhodností je vztah housenek a mravenců (myrmekofilie), zejména u housenek poslední generace, které se chystají přezimovat. Napůl dorostlá housenka sleze z živné rostliny do hrabanky na zem a začne vylučovat sladké sekrety, které jsou pro mravence atraktivní. Ti ji na oplátku ochraňují před přirozenými nepřáteli. Housenky jsou natolik mazané, že nejvíce sekretů vylučují v době, kdy jsou nejvíce zranitelné – v období před kuklením. Kuklí se na zemi, mravenci kukly zahrabávají (někdy i do mravenišť). V tom případě ovšem musí na jaře vylhlý motýl rychle prchnout, neboť nemá již mravencům co nabídnout. Nutno ovšem podotknout, že modrásek jehlicový je při troše štěstí schopen zvládnout vývoj i bez mravenců – jedná se o tzv. fakultativní myrmekofilii.

Modrásek jehlicový patří k našim nejběžnějším modráskům. Žije všude na bezlesých stanovištích – rád saje vodu na vlhkém písku nebo u louží.

text: RNDr. Magdaléna Roháčová, Ph.D.

foto: Jan Kufa Kičeřok

místo pořízení fotografie: Dolní Mosty

Sameček modráška jehlicového

Sameček modráška jehlicového na štírovníku růžkatém

inzerce

**HOSTINEC
U JAKUBA**
HASÍME ŽÍZEŇ OD ROKU 1848

KONTAKT: +421 915 955 955

SKVĚLÉ MÍSTO PRO RODINNÉ OSLAVY

- **SVADBY, PROMOCIE, OSLAVY, KARY**
- **KAPACITA 44 OSOB, ŠVÉDSKÉ STOLY, CATERING**
- **BOHATÉ MENU A SKVĚLÉ PIVO**
- **K DISPOZICI ZDARMA PARTY BOX A SVĚTELNÁ RAMPA**